

Regionstyrelsen

Region Stockholms underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028–2034

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. *Region Stockholms underlag inför Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan 2028–2034, bilaga, utgör Region Stockholms svar till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet med anledning av regeringens erbjudande att inkomma med underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028–2034 (LI2025/00118).*
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen har genom Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (LI2026/00120) erbjudit Sveriges regioner att inkomma med underlag inför framtagandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för EU:s programperiod 2028–2034 (NRPP). NRPP kommer att vara styrande för nationell fördelning av EU:s strukturfonder under EU:s kommande programperiod. Regeringens erbjudande efterfrågar underlag med fokus på Stockholmsregionens viktigaste ekonomiska, sociala och miljömässiga samt territoriella utmaningar med förslag till investeringar och andra interventioner som kan bidra till att möta dessa utmaningar.

Regionledningskontoret har tagit fram *Region Stockholms underlag inför Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan 2028–2034, vilket återfinns som bilaga till detta tjänsteutlåtande*. Regionledningskontoret föreslår att bifogat underlag utgör svar på regeringens erbjudande. Underlaget utgår från *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i* och ringar in Stockholmsregionens strategiska utmaningar och åtgärder uppdelat i fyra tematiska områden, smarta och innovativa, hållbara och cirkulära, inkluderande och trygga, samt robusta och sammanlänkade Stockholm.

I underlaget framhålls vikten av att den kommande NRPP bygger på en platsbaserad utvecklingslogik. För att säkerställa ett reellt regionalt

inflytande över medlens riktning och genomförande förordar Region Stockholm en regional allokering och regionala kapitel i NRPP.

Bakgrund

Inför EU:s kommande programperiod 2028–2034 föreslår kommissionen en genomgripande förändring av sammanhållningspolitiken. Tidigare separata fonder, bland annat Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, föreslås slås samman till en enda övergripande plan per medlemsland, NRPP. Syftet med reformen är att förenkla administrationen, öka flexibiliteten och skapa synergier för att effektivare kunna möta framtida samhällsutmaningar.

Regeringen har erbjudit regionerna och Gotlands kommun att inkomma med underlag inför framtagandet av NRPP för perioden 2028–2034 (LI2026/00120). Erbjudandets fokus är att samla in kunskap om de viktigaste ekonomiska, sociala, miljömässiga och territoriella utmaningarna samt att få in förslag på investeringar och interventioner som möter dessa utmaningar.

Sveriges regioner, vilka under tidigare programperioder har utformat egna regionala program och handlingsplaner, understryker betydelsen av ett reellt regionalt inflytande i såväl framtagandet som genomförandet av NRPP. Regionala och lokala aktörer besitter kunskapen om var insatserna ger störst effekt för att bygga konkurrenskraft och lösa strukturella samhällsproblem. Sveriges 21 regioner har i ett gemensamt ställningstagande genom SKR enats om att en regional allokering på NUTS2-nivå är ett tydligt krav samt att den modell som finns för att säkerställa detta i nuläget är via regionala kapitel/program.

Utgångspunkten för Region Stockholms underlag är *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i*. Underlaget vägleds vidare av andra centrala styrdokument som exempelvis *Klimatfärdplan 2050* och *Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen*. Eftersom Europeiska unionens budget och de slutliga regelverken inte är beslutade i dagsläget utgör underlaget en strategisk inriktning för fortsatt delaktighet i NRPP:s utformning och omhändertagandet av Stockholmsregionens utmaningar och behov.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Bilagan Region Stockholms underlag inför Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan 2028–2034 (nedan kallat underlaget) redogör för centrala utmaningar som påverkar regionens utveckling och beskriver strategiska åtgärder för att möta dem. Innehållet utgör ett strategiskt

underlag för Stockholmsregionen inför Region Stockholms fortsatta delaktighet i arbetet med framtagande och genomförande av NRPP.

Stockholmsregionens utmaningar och strategiska åtgärder

Underlaget har fyra tematiska kapitel som speglar Stockholmsregionens utmaningar och möjligheter. Uppdelningen är gjord för att ta ett helhetsgrepp och underlätta ett samordnat genomförande.

- **Smarta och innovativa Stockholm:** Beskriver regionens ekonomiska utmaningar, med fokus på forskning, innovation, företagens digitala omställning och regionens globala konkurrenskraft.
- **Hållbara och cirkulära Stockholm:** Beskriver regionens miljömässiga utmaningar med inriktning på klimatomställning, cirkulär ekonomi, transportsystemets omställning, hållbar stadsutveckling och energieffektiva system.
- **Inkluderande och trygga Stockholm:** Beskriver regionens sociala utmaningar, med fokus på kompetensförsörjning, minskat utanförskap, jämlika livsvillkor och en hållbar bostadsmarknad som möter arbetsmarknadens behov.
- **Robusta och sammanlänkade Stockholm:** Beskriver regionens territoriella och säkerhetsmässiga utmaningar, med inriktning på resiliens, civil beredskap, robusta leveranskedjor och tillgänglighet i stad, landsbygd och skärgård.

Underlaget följer de krav som regeringen ställt i sitt erbjudande, vilket bland annat omfattar att beskrivna åtgärder ska ta sin utgångspunkt i specifika målen i artiklarna 2-3 i förslaget till EU-förordning. Detta, tillsammans med interventionskoder och resultatkedjor kopplade till EU-förslagen, återfinns i en bilaga till underlaget. Samtliga föreslagna åtgärder är utformade för att respektera EU:s horisontella principer om hållbarhet och jämställdhet samt är förenliga med unionens statsstödsregelverk.

Vikten av platsbaserad utveckling och regionalt inflytande

För att de presenterade åtgärderna ska få avsedd effekt förutsätts att genomförandet utformas efter lokala och regionala behov och att regioner är delaktiga i hela processen fram till NRPP:s framtagande och under dess genomförande. Stockholmsregionen står stark, men har samtidigt viktiga utmaningar att hantera för att säkra en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig utveckling. I underlaget framhålls vikten av en platsbaserad utvecklingslogik eftersom det är på regional och lokal nivå som omställningskapacitet och innovationskraft byggs upp.

Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen ställer sig bakom de gemensamma ståndpunkter som Sveriges 21 regioner har enats om avseende utformningen av NRPP där vikten av att upprätthålla den platsbaserade utvecklingen och flernivåstyret framhålls. För att säkerställa NRPP:s effektivitet och genomslagskraft framhåller även de gemensamma ståndpunkterna behovet av regional allokering och prioriteringar på NUTS 2-nivå. Ett sätt att realisera detta är att partnerskapsplanen utformas med regionala kapitel.

Det är av stor vikt att regionala aktörer involveras och ges ett formellt inflytande i hela processen från planering till genomförande av NRPP. Det är inte minst av stor betydelse för Stockholmsregionen som bär ett särskilt ansvar för såväl sina egna invånare som landets utveckling då regionen är Sveriges ekonomiska motor med stor betydelse även för den europeiska konkurrenskraften.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Region Stockholms underlag inför Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan 2028–2034
2. Erbjudande till regionerna och Gotlands kommun att ta fram underlag inför framtagnandet av Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028–2034
3. Uppdrag att föreslå åtgärder som kan ingå i Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan för perioden 2028–2034

Beslutsexpediering

1. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet